

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ &
ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΕΒΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΡΓΟ : «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΟΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Νο14
ΤΜΗΜΑ: ΠΡΩΤΟΚΚΛΗΣΙ - ΜΑΥΡΟΚΚΛΗΣΙ -
ΒΡΥΣΙΚΑ»

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΣΑΕΠ 931

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 349.999,98€

ΕΙΔΙΚΗ
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Αλεξανδρούπολη
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ &
ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ
ΕΒΡΟΥ

ΕΡΓΟ : «ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΟΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ Νο14 ΤΜΗΜΑ:
ΠΡΩΤΟΚΚΛΗΣΙ - ΜΑΥΡΟΚΚΛΗΣΙ - ΒΡΥΣΙΚΑ»

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΣΑΕΠ 931

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 349.999,98€

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Αντικείμενο της εργολαβίας είναι η εκτέλεση του έργου που αναφέρεται στην επικεφαλίδα, εγκεκριμένου προϋπολογισμού 349.999,98€ με ΦΠΑ. Οι όροι της εκτέλεσης είναι οι παρακάτω:

Άρθρο 1^ο Ισχύουσες διατάξεις

1.1 Ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/Εε και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ 147 Α/8.8.2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Ν. 4070/2012 (Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις), με την εγκύκλιο 11 περί τροποποιήσεων νομοθετικού πλαισίου εκτέλεσης δημοσίων έργων, με αρ. πρωτ. Δ17α/08/78/ΦΝ433.β/16-05-2012 του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων Γεν. Δ/ση Δημ. Έργων Δ/ση Νομοθετικού Συντονισμού & Κωδικοποίησης (Δ17).
Ν4072/2012 (Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις) με την εγκύκλιο 10 περί χορήγησης προκαταβολής σε συγχρηματοδοτούμενα έργα, με αρ. πρωτ. Δ17α/05/73/ΦΝ433.α/09-05-2012 του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων Γεν. Δ/ση Δημ. Έργων Δ/ση Νομοθετικού Συντονισμού & Κωδικοποίησης (Δ17).
Π.Δ.609/85 “Κατασκευή Δημοσίων Έργων”, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε (ΦΕΚ 223 Α / 1985)
Π.Δ. 286/94 (ΦΕΚ 148 Α/1994), Π.Δ. 368/94 (ΦΕΚ 201 Α/1994), Π.Δ. 82/96 (ΦΕΚ 66 Α/1996)
Π.Δ. 402/96 (ΦΕΚ 66 Α/1996), Π.Δ. 210/97 (ΦΕΚ 166Α/1997), Π.Δ. 285/97 (ΦΕΚ 207 Α/1997)
Π.Δ. 218/99 (ΦΕΚ 187 Α / 1999), Π.Δ. 278/99 (ΦΕΚ 232 Α / 1999)
Π.Δ. 334/00 (ΦΕΚ 279 Α / 2000) “Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα δημόσια έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/Ε.Ο.Κ.”, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε (μόνο σε ότι αφορά τις προσκαλούμενες αλλοδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής τους)
Ν4146/2013 (ΦΕΚ 90 Α / 2013) Διαμόρφωση Φιλικού Αναπτυξιακού Περιβάλλοντος για τις Στρατηγικές και Ιδιωτικές Επενδύσεις και άλλες διατάξεις, με την εγκύκλιο 18 περί δημοσίευσης του Ν4146/2013 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων Γεν. Γραμματεία Δημ. Έργων Γεν. Δ/ση Διοίκησης & Προγρ/τος Δ/ση Νομοθετικού Συντονισμού & Κωδικοποίησης (Δ17).

Τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87 Α/7.6.2010) και ειδικότερα τα άρθρα 100 και 278, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85 Α/11.4.2012).

Τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν.2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α' 45/09-03-1999).

Το Π.Δ. 144/23-12-2010 για τον οργανισμό της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ237/Α/27-12-2010.

Οι σε εκτέλεση των ανωτέρω διατάξεων εκδοθείσες Υπουργικές αποφάσεις, Εγκύκλιοι και λοιπές κανονιστικές πράξεις, καθώς και οι λοιπές διατάξεις που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας και γενικότερα κάθε διάταξη (Νόμος, Διάταγμα, Απόφαση, Εγκύκλιος κλπ.) που διέπει την εκτέλεση του υπόψη έργου, έστω και εάν δεν αναφέρεται ρητά παραπάνω.

- 1.2 Ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ.), ο κτιριακός κανονισμός, και τα διατάγματα δομήσεως εντός και εκτός σχεδίου.
- 1.3 Ο Νέος Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος – 1997 που εγκρίθηκε με την απόφαση Δ 14/19164/28-3-97 απόφαση Υφ. ΥΠ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
- 1.4 Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού Σκυροδέματος (Κ.Τ.Χ.) που εγκρίθηκε με την απόφαση Δ 14/36010/29-2-2000 (ΦΕΚ 381 Β / 24-3-2000) του Υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
- 1.5 Ο Κανονισμός φορτίσεων Δοκιμών Έργων που ακολουθεί το Β.Δ. της 10/31-12-45 (ΦΕΚ 117 Α / 46).
- 1.6 Ο Ελληνικός Κανονισμός Οπλισμένου Σκυροδέματος (Ε.Κ.Ω.Σ. 2000) για τη μελέτη και κατασκευή έργων από σκυρόδεμα όπως αυτός εγκρίθηκε με την Δ 17^α/116/4/Φ.Ν.429/18-10-2000 (ΦΕΚ Β 1329/6-11-2000) Υπουργική απόφαση ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
- 1.7 Ο Ευρωκώδικας 3 για την μελέτη και κατασκευή δομικών έργων από χάλυβα, σύμφωνα με την Δ 11 β / 031/9-5-1996 (ΦΕΚ 383 Β / 24-5-1996) Υπουργική απόφαση ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
- 1.8 Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός – έκδοση 2000, όπως αυτός εγκρίθηκε με την Δ17α/141/3ΦΝ 275/15-12-99 (ΦΕΚ Β 2184/20-12-99) Υπουργική απόφαση ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.
- 1.9 Τα συμβατικά στοιχεία (σχέδια, τεύχη κ.λ.π.) του επόμενου άρθρου 5 της παρούσας.
- 1.10 Το Π.Δ. 778/80 (ΦΕΚ 193 Α') Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.
- 1.11 Το Π.Δ. 447/75 (ΦΕΚ 142 Α') Περί ασφαλείας των σε οικοδομικές εργασίες ασχολούμενων μισθωτών.
- 1.12 Το Π.Δ. 1073/81 (ΦΕΚ 260 Α') Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομικών εργασιών κ.λ.π.
- 1.13 Τον Ν. 1430/84 (ΦΕΚ 49 Α').
- 1.14 Τον Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177 Α') για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.
- 1.15 Το Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212 Α') ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ.
- 1.16 Η 433/19-9-2000 (ΦΕΚ 1176 Β' /22-9-2000) απόφαση ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. "Καθιέρωση του φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου".
- 1.17 Η ΔΙΠΑΔ / οικ / 889/27-11-2000 (ΦΕΚ 16 Β' /14-1-2003).
- 1.18 Οι κανονισμοί εγκαταστάσεων και θερμομονώσεων κτιρίων.
- 1.19 Οι διατάξεις της Δ.Ε.Η.
- 1.20 Οι τοπικές δεσμεύσεις (Αρχαιολογική, Δασική Υπηρεσία, γειτνίαση με αγωγούς και κολώνες της Δ.Ε.Η. κ.λ.π).
- 1.21 Η ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ/273/17-07-2012 (ΦΕΚ 2221 Β' /30-07-2012). Περί Έγκρισης τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα.
- 1.22 Η Αναστολή της υποχρεωτικής εφαρμογής πενήντα εννέα (59) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΛΟΤ - ΕΤΕΠ) σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ. 2524/Β'/16-08-2016.

- 1.23 Η αριθμ. Πρωτ. Δ11γ/ο/9/7/7-2-2013 (ΦΕΚ 393B'/19-2-2013) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού ΑΝ.ΑΝ.Υ.ΜΕ.ΔΙ., με την οποία εγκρίθηκε η Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση των ενιαίων τιμολογίων έργων.
- 1.24 Η αριθμ. Πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ 466 (ΦΕΚ 1746B'/19-05-2017) απόφαση του Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ., με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων .

Άρθρο 2^ο

Συμβατικά τεύχη και σχέδια της εργολαβίας – Σειρά ισχύος

Τα οριζόμενα συμβατικά τεύχη και σχέδια της εργολαβίας, με τα οποία θα γίνει ανάθεση και εκτέλεση του έργου, είναι τα παρακάτω και σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως εξής:

- 1 Η Διακήρυξη
- 2 Το Τιμολόγιο Προσφοράς (ή η προσφορά, ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης).
- 3 Το Τιμολόγιο Μελέτης.
- 4 Ο Προϋπολογισμός Προσφοράς (ή ο προϋπολογισμός μελέτης, ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης).
- 5 Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
- 6 Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
- 7 Ο προϋπολογισμός Μελέτης (εφόσον δεν βρίσκεται στον ως άνω α/α 4 (ανάλογα με το σύστημα δημοπράτησης).
- 8 Οι Τεχνικές Μελέτες, οι Τεχνικές Περιγραφές και οι Τεχνικές Προδιαγραφές των Εργασιών Οδοποιίας των Οικοδομικών Εργασιών, και των Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του έργου, (σχέδια οριζοντιογραφίας, μηκοτομής, διατομών, τοπογραφικό, περίφραξης, εκσκαφών, ξυλοτύπων, Η/Μ εγκαταστάσεων, λεπτομερειών, πίνακες εργασιών, μελέτη και σχέδια οδοποιίας κ.λ.π.).
- 9 Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής των έργων, όπως αυτό τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία.
- 10 Οι στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων αναφερόμενες Αναλύσεις Τιμών και τα αντίστοιχα Περιγραφικά Τιμολόγια, για την περίπτωση σύνταξης Πρωτοκόλλων Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών.

Κατά την εκτέλεση του έργου, από όλα τα ανωτέρω θα υπερισχύει το εργολαβικό συμφωνητικό, όπως θα υπογραφεί μετά την απόφαση κατακύρωσης της Δημοπρασίας, προς την οποία και θα είναι σύμφωνο.

Τα είδη και οι ποσότητες που προβλέπονται, περιέχονται στον προϋπολογισμό μελέτης, συμβατικές Δε τιμές μονάδος εργασιών είναι οι τιμές μονάδος εργασιών Τιμολογίου μελέτης μειωμένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό έκπτωσης που προσέφερε ο ανάδοχος στην προσφορά των επί μέρους ποσοστών έκπτωσης και αυξημένες κατά το εργολαβικό όφελος του αναδόχου.

Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας, είναι το γενικό άθροισμα των δαπανών όλων των κατηγοριών εργασιών του προϋπολογισμού προσφοράς του αναδόχου, αυξημένο κατά το ποσό των απροβλέπτων δαπανών που προβλέπεται στον προϋπολογισμό της μελέτης.

Άρθρο 3^ο

Σύμβαση κατασκευής του έργου

Η Σύμβαση για την κατασκευή του έργου, μετά από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, θα γίνει μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου ο ανάδοχος να προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σχετικής έγγραφης ειδικής πρόσκλησης, προσκομίζοντας και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της ως άνω ειδικής πρόσκλησης.

Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, και με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του.

Άρθρο 4^ο

Προθεσμία αποπεράτωσης του έργου

Ορίζεται συμβατική προθεσμία για την εκτέλεση των εργασιών **δεκαπέντε (15) μήνες** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

Μέσα στα πλαίσια της συνολικής προθεσμίας για το τελείωμα του έργου, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τελειώσει τις επιμέρους εργασίες και προμήθειες των υλικών.

Παράταση της συμβατικής προθεσμίας, αναγνωρίζεται σε περίπτωση μη υπαιτιότητας του αναδόχου..

Ο ανάδοχος υποχρεούται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υπογραφή της σύμβασης να υποβάλλει στην Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία το Χρονοδιάγραμμα του έργου.

Για κάθε ημέρα πέραν της προθεσμίας αυτής ο Ανάδοχος υπόκειται σε ποινική ρήτρα που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν. 4412/16.

Άρθρο 5^ο

Ασφάλιση έργου - Εγγύηση καλής εκτέλεσης.

Για την υπογραφή της σύμβασης, απαιτείται η προσκόμιση από τον ανάδοχο εγγύησης καλής εκτέλεσης, που ανέρχεται σε 5% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α. σύμφωνα με το άρθρο 72, παράγραφος 4 του Ν. 4412/2016.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ασφαλίσει την κατασκευή του έργου.

Η ασφάλιση του έργου αρχίζει με την έναρξη ισχύος της σύμβασης και θα λήγει με τη βεβαίωση περαίωσης των εργασιών. Στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα παρακάτω:

i. Ελάχιστη κάλυψη ασφάλισης του έργου «κατά παντός κινδύνου»

ii. Ασφάλιση κατά σωματικών βλαβών και ζημιών ιδιοκτησίας (Ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι τρίτων)

(1) *Ορίζονται τα όρια αποζημίωσης από την ασφάλιση, σε ένα αυτοτελές ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων κατά την περίοδο εκτέλεσης και συντήρησης του έργου, κατά περιστατικό:*

<i>Περιστατικό</i>	<i>Ποσό (Ευρώ)</i>
<i>(α) Για υλικές ζημιές θετικές ή αποθετικές σε πράγματα τρίτων, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων τρίτων</i>	<i>Ελάχιστο 300.000</i>
<i>(β) Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων κατά άτομο και ατύχημα</i>	<i>Ελάχιστο 300.000</i>
<i>(γ) Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων, μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων</i>	<i>Ελάχιστο 750.000</i>
<i>(δ) Ανώτατο όριο ευθύνης ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια της ασφάλισης</i>	<i>Ελάχιστο 1.500.000</i>

iii. Ασφάλιση προσωπικού του Αναδόχου

Με ανεξάρτητο ασφαλιστήριο θα καλύπτεται και η κατά τα άρθρα 657, 658 και 932 του Αστικού Κώδικα αστική ευθύνη του Αναδόχου έναντι του απασχολούμενου στο έργο

εργατοτεχνικού προσωπικού, για τις πέραν του ΙΚΑ αποζημιώσεις («ευθύνη εργοδότη» σε περίπτωση ατυχήματος). Τα ελάχιστα ασφαλιστέα όρια κάλυψης της συγκεκριμένης ευθύνης θα είναι το ποσό των 300.000 Ευρώ ανά ομαδικό ατύχημα και το ποσό των 1.000.000 Ευρώ συνολικά για όλη την περίοδο ασφάλισης του έργου.

Άρθρο 6^ο

Έκπτωση του Αναδόχου (Άρθρο 160 Ν. 4412/2016)

1. Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή το νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος.
2. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά αν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016.
3. Στο ίδιο άρθρο 160 περιγράφεται και η διαδικασία για κάθε περίπτωση των πιο πάνω παραγράφων και οι ενέργειες που απαιτούνται για την οριστικοποίηση ή άρση της έκπτωσης.

Άρθρο 7^ο

Πειθαρχικές Ευθύνες Διοικητικών Οργάνων (Άρθρο 141 Ν. 4412/2016)

1. Η υπαίτια παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας από όργανα του φορέα κατασκευής του έργου αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.
2. Οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των οργάνων της Διοίκησης περιγράφονται αναλυτικά στο άρθρο 141 του Ν. Ν. 4412/2016.

Άρθρο 8^ο

Ποιότητα υλικών

Τα υλικά θα είναι άριστης ποιότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα από την Απόφαση ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ/273/17-07-2012 (ΦΕΚ 2221 Β' /30-07-2012) περί Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ) με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια Έργα και την απόλυτη έγκριση της Υπηρεσίας, ως προς την προσέλευση, διαστάσεις, εμφάνιση κ.λ.π., αυτά θα είναι κατάλληλα για ενσωμάτωση απαλλαγμένα από κάθε επιβλαβή πρόσμιξη ή ελάττωμα που θα μπορούσε να μειώσει την αντοχή ή την καλή εμφάνιση του έργου. Τα υλικά θα είναι σύμφωνα με την απόφαση 5328/122 ΦΕΚ Β386/20.03.2007 του Υπουργού Ανάπτυξης και Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. για την απαγόρευση διακίνησης ή ανάλωσης αδρανών υλικών χωρίς την σήμανση CE.

Όσον αφορά τα Λατομεία – Ορυχεία ισχύουν τα κάτωθι:

α. Για τη λήψη των απαιτούμενων, για την εκτέλεση του έργου, αδρανών υλικών λατομείου ή ορυχείου κ.λ.π., η Υπηρεσία δεν θα παραδώσει στον ανάδοχο κανένα λατομείο ή ορυχείο.

Για τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών ισχύει η ευρωπαϊκή οδηγία 89/106/ΕΟΚ, που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με :

ι. Το Π.Δ. 334/11-10-1994 (Φ.Ε.Κ. 176/Α/25-10-1994) «Προϊόντα Δομικών Κατασκευών», με το οποίο καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την τοποθέτηση της σήμανσης CE και της επισήμανσης των κύριων χαρακτηριστικών τιμών των προϊόντων, και

ii. Την κοινή Απόφαση 5328/122/05-03-2007 (Φ.Ε.Κ. 386/Β/20-03-2007) των Υπουργείων Ανάπτυξης και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. «Αδρανή Δομικών Έργων», με την οποία καθίσταται υποχρεωτική η συμμόρφωση προς το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 12620 των αδρανών υλικών για το σκυρόδεμα των Δομικών Έργων και υποχρεωτική, από 21-03-2008, η σήμανση CE σε όλα τα προϊόντα της Απόφασης αυτής. Η Απόφαση αυτή, είναι ιδιαίτερα σαφής, με τα Άρθρα 2, 3 και 4, ως προς την

απαγόρευση της ενσωμάτωσης ή πώλησης ή διακίνησης ή ανάλωσης αδρανών υλικών χωρίς τη σήμανση CE για συγκεκριμένα προϊόντα μεταξύ των οποίων και τα σκυροδέματα.

Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη εξευρέσεως θέσεων εγκαταστάσεως και τρόπου οργανώσεως και λειτουργίας (τρόπος εκμεταλλεύσεως, έκταση και μορφή αποκαλύψεως, εγκατάσταση κονιοσυλλεκτών κ.λ.π.) ανήκει στον ανάδοχο.

Ο ανάδοχος επομένως θα φροντίσει να βρει και να χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες πηγές αδρανών υλικών, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των καταλλήλων θέσεων, ή ακόμα με προμήθεια από τις ήδη λειτουργούσες επιχειρήσεις λατομείων.

Για την περίπτωση αυτή η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για να απαλλοτριώσει εκτάσεις κατάλληλες για παραγωγή υλικών προς χρήση του αναδόχου. Έτσι οι τιμές προσφοράς του αναδόχου για την κατασκευή του έργου πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις απαιτούμενες από οποιοδήποτε λόγω πρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια από ιδιωτικά ή κοινοτικά λατομεία των αργών υλικών που θα είναι αναγκαία ή για την μίσθωση ή αγορά εκτάσεων για την παραγωγή αυτών και ακόμα και τις τυχόν επιβαρύνσεις που θα απαιτηθούν εξαιτίας σύγχρονης εκμετάλλευσης ορισμένων πηγών (και από άλλη προηγούμενη ή επόμενη εργολαβία με τις σχετικές επιβαρύνσεις που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση του έργου) αφού παρθούν υπόψη όλες οι δεσμεύσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος.

β. Στις τιμές της προσφοράς του αναδόχου περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των οδών προσπέλασης που θα απαιτηθούν και μεταφορών των υλικών.

Στον ανάδοχο δεν θα αναγνωριστεί καμία αξίωση για πληρωμή άλλης αποζημίωσης, λόγω πρόσθετων τυχόν μεταφορών, ή δυσμενών συνθηκών μίσθωσης, αγοράς βραχυδών εμφανίσεων ή λατομείων, αποκάλυψης και δημιουργίας ή εκμετάλλευσης και απόδοσης τούτων κ.λ.π.

γ. Ο ανάδοχος έχει ακέραια την ευθύνη για την άριστη ποιότητα και το σύμφωνο προς τις προδιαγραφές (σκληρότητα, κοκκομετρική διαβάθμιση, πλαστικότητα κ.λ.π.) των κάθε είδους υλικών που μπαίνουν στις εργασίες, γιατί εξυπακούεται ότι με την υπογραφή της σύμβασης, ανέλαβε την υποχρέωση και την ευθύνη της έντεχνης εκτέλεσης των εργασιών με δόκιμα υλικά. Οποιοσδήποτε έλεγχος γίνεται από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από αυτή την ευθύνη, ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα αυτού. Συνεπώς, αν ορισμένες πηγές υλικών είναι, ή αποβούν ενδιάμεσα ακατάλληλες για την παροχή δόκιμων υλικών, πρέπει ο ανάδοχος παρακολουθώντας τούτο από δική του υποχρέωση, να αναζητήσει άλλες κατάλληλες πηγές.

Τα παραπάνω αποτελούν συμβατική υποχρέωση του αναδόχου και ανάγονται στην αποκλειστική ευθύνη του.

Και όσον αφορά τους Δανειοθάλαμους υλικών επιχωμάτων και αμμοχαλίκων ισχύουν τα κάτωθι:

α. Για την λήψη των απαιτούμενων για την εκτέλεση του έργου δανείων γαιών και αμμοχαλίκων, υλικών, η Υπηρεσία δεν θα παραδώσει στον ανάδοχο κανένα δανειοθάλαμο ή ορυχείο.

Ο ανάδοχος επομένως θα φροντίσει να βρει και χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες πηγές αδρανών υλικών, που βρίσκονται στην εγγύτερη απόσταση από το έργο, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των καταλλήλων θέσεων ή ακόμα με καταβολή των δικαιωμάτων χρήσεως λειτουργούντων κοινοτικών ή ιδιωτικών δανειοθαλάμων ή ορυχείων. Για την περίπτωση αυτή η Υπηρεσία δεν αναλαμβάνει καμία υποχρέωση για να απαλλοτριώσει εκτάσεις κατάλληλες για παραγωγή υλικών προς χρήση του αναδόχου. Έτσι, οι τιμές προσφοράς του αναδόχου για την κατασκευή του έργου πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις απαιτούμενες δαπάνες από ιδιωτικούς ή κοινοτικούς δανειοθαλάμους ή ορυχεία των υλικών που είναι αναγκαία ή για τη μίσθωση ή αγορά εκτάσεων για την παραγωγή αυτών και ακόμη και τις τυχόν επιβαρύνσεις που θα απαιτηθούν εξαιτίας σύγχρονης εκμετάλλευσης ορισμένων πηγών (και από άλλη προηγούμενη ή επόμενη εργολαβία με τις σχετικές επιβαρύνσεις που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση του έργου) αφού παρθούν υπόψη όλες οι δεσμεύσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος.

β. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να γνωρίσει εγγράφως και εγκαίρως στην Επίβλεψη τις θέσεις λήψης δανείων και γενικότερα τις πηγές δανείων.

Μέσα σε δύο (2) ημέρες από τη γνωστοποίηση ο ανάδοχος θα εκτελέσει δειγματοληψίες ελέγχου καταλληλότητας.

Στη συνέχεια, και πάντως όχι αργότερα από 5 ημερολογιακές ημέρες από τη γνωστοποίηση των θέσεων, θα υποβάλλονται στην Επίβλεψη :

- Διαγράμματα τοπογραφικά των θέσεων δανειοληψίας με εκτίμηση των κατά θέση ποσοτήτων που θα παρθούν.

- Σχέδια εκσκαφής του δανειοθαλάμου, εφόσον πρόκειται είτε για δανειοθαλάμους από δημόσιους χώρους είτε για δανειοθαλάμους από ιδιωτικούς χώρους και μάλιστα σε κοίτες χειμάρρων, στα οποία να φαίνεται η ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής όχλησης και η διασφάλιση των υδραυλικών απαιτήσεων.

γ. Στις τιμές της προσφοράς του αναδόχου περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των οδών προσπέλασης που θα απαιτηθούν. Στον ανάδοχο δεν θα αναγνωριστεί καμία αξίωση για πληρωμή άλλης αποζημίωσης λόγω δυσμενών συνθηκών μίσθωσης ή άλλης οποιασδήποτε αιτίας.

Άρθρο 9^ο

Ποιότητα εργασιών - Κακοτεχνίες

Οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με:

A) τις ισχύουσες Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές Υπουργείου Δημοσίων Έργων.

B) την περιγραφή και τους όρους του Τιμολογίου

Γ) τα εγκεκριμένα σχέδια, τους κανόνες της τέχνης και τις οδηγίες της επιβλέπουσας Υπηρεσίας. Εάν κατά την εκτέλεση των έργων διαπιστωθεί ότι έχουν εκτελεσθεί εργασίες πλημμελώς ή κακοτεχνικά ή όχι σύμφωνα με τα παραπάνω, τίθεται σε εφαρμογή το άρθρο 159 του Ν. 4412/2016.

Ο καθορισμός από την μελέτη των οποιονδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες επί μέρους διαστάσεις και τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και λειτουργικότητα των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνθέτουν κάθε τμήμα του έργου.

Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων, διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας, είτε τέλος από τις οδηγίες ή διαταγές της Υπηρεσίας, θα πρέπει να είναι άρτιο για την άμεση σύνδεσή του προς τα λοιπά τμήματα του έργου.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση στο χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του άνευ ετέρου και σε τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.

Όλα τα υλικά κ.λ.π. που θα χρησιμοποιηθούν, θα είναι της καλύτερης ποιότητας της αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Τα υλικά θα πρέπει να είναι κατά προτίμηση από την εγχώρια βιομηχανία και σύμφωνα με τις προδιαγραφές, με εξαίρεση εκείνα που δεν προσφέρονται στην Ελλάδα.

Επίσης, όλα τα υλικά για την εκτέλεση των έργων, θα είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., Εμπορίου και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, καθώς επίσης και με τα συμβατικά δεδομένα της εργολαβίας, αρίστης ποιότητας και της απολύτου εγκρίσεως του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση, την ανταπόκριση στις προδιαγραφές, κ.λ.π.

Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο εργολάβος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.

Ο εργολάβος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον εργοδότη, εφ' όσον έγκαιρα τα αναφέρει εγγράφως.

Τα παραπάνω υλικά, παραδίδονται από τον εργοδότη στον εργολάβο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημιά ή απώλεια που τυχόν θα συμβούν στα υλικά αυτά.

Πριν από κάθε παραγγελία, τα υλικά, μηχανήματα ή συσκευή, εγκρίνεται από την Υπηρεσία, ως εξής:

Αν πρόκειται για υλικά “σειράς” βιομηχανικής παραγωγής, θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία προσπέκτους και προδιαγραφές του εργοστασίου παραγωγής, καθώς και δείγματα.

Αν πρόκειται για υλικά αυτοσχέδια που πρόκειται να παραχθούν ειδικά για το εν λόγω έργο, θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία δείγματα, σχέδια ή μοντέλα.

Τα παραπάνω δείγματα κ.λ.π. που θα εγκρίνονται από την Υπηρεσία, θα φυλάσσονται από αυτήν μέχρι την παραλαβή του έργου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του εργολάβου λόγω εκλογής.

Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να απορρίψει κατά την κρίση της, κάθε υλικό, μηχανήματα ή συσκευή που δεν θα είναι σύμφωνη με τα δείγματα ή τις προδιαγραφές ως ανωτέρω

Όλα τα ανωτέρω μηχανήματα και συσκευές, πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου του κατασκευαστού, η δε επίβλεψη, θα μπορεί να παραπέμπει αυτά για εργαστηριακό έλεγχο με μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται, Πριν από την παραγγελία των υλικών, μηχανημάτων, συσκευών κ.λ.π, να υποβάλλει στη Δ/νουσα Υπηρεσία, πλήρη κατάλογο των προς παραγγελία υλικών για έγκριση, γνωστοποιώντας συγχρόνως και την ημερομηνία παραγγελίας των ανωτέρω υλικών.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίσει ελεύθερη είσοδο και δυνατότητα παρακολούθησης και ελέγχου της Υπηρεσίας στα εργοστάσια ή εργοτάξια παραγωγής των υλικών.

Άρθρο 10^ο

Απολογιστικές εργασίες

Εργασίες που δεν αναφέρονται στον προϋπολογισμό ή που δεν προβλέφθηκαν ή δεν προβλέπονται από αυτό, αλλά δεν μπορούν να επιμετρηθούν θα αποτιμώνται με απολογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τα οριζόμενα από το άρθρο 154 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 11^ο

Αυξομειώσεις εργασιών – νέες εργασίες

1. Ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών συντάσσεται με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α') όπως ισχύει.
2. Προκειμένου να εκτελεστούν εργασίες που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας συνοδεύεται από Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.)
3. Το Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α')
4. Στην περίπτωση σύνταξης Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α')

Άρθρο 12^ο

Ποιότητα και προέλευση υλικών και υλικά που χορηγούνται από την Υπηρεσία

Ο ανάδοχος υποχρεούται να αποδεχθεί τα υλικά που χορηγούνται από την Υπηρεσία για ενσωμάτωση αφαιρούμενη της αξίας τους από το αντίστοιχο άρθρο του τιμολογίου χωρίς αποζημίωση και υποχρεούται να συμμορφώνεται.

Άρθρο 13^ο

Επείγουσες πρόσθετες εργασίες

Αν υπάρχει ανάγκη να εκτελεστούν επείγουσες πρόσθετες εργασίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 155 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 14^ο

Πιστοποιήσεις – Εντολές πληρωμών

Οι λογαριασμοί και οι πιστοποιήσεις συντάσσονται κατά μήνα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του Ν4412/2016.

Άρθρο 15^ο

Επιμέτρηση εργασιών

Για τον τρόπο μέτρησης των διαφόρων ειδών εργασιών, ισχύουν αυτά που ορίζονται από το άρθρο 151 του Ν4412/2016 και τα Τιμολόγια της Εργολαβίας, η Τεχνική Περιγραφή, η Τεχνική, η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη του έργου.

Για κάθε είδους εργασίες που δεν ορίζεται παραπάνω στοιχεία τρόπος επιμέτρησης, επιμετρούνται και πληρώνονται οι μονάδες που πραγματικά εκτελούνται υπόψη οποιαδήποτε αντίθετη συνθήχεια.

Άρθρο 16°

Εργασίες εκτελούμενες από την Υπηρεσία ή από άλλους Αναδόχους

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μην παρακωλύσει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες χρησιμοποιούμενων από τον κύριο του έργου σε εργασίες μη περιλαμβανόμενες στη σύμβαση του και να διευκολύνει την εκτέλεση με τα από αυτόν χρησιμοποιούμενα μέσα, ρυθμίζοντας έτσι τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε κανένα εμπόδιο να μην παρεμβάλλεται από αυτόν στις εκτελούμενες από τον Κύριο του έργου ή από άλλους αναδόχους, εργασίες.

Άρθρο 17°

Ημερολόγιο του έργου

1. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται από τον ανάδοχο (σύμφωνα με το άρθρο 146 του Ν. 4412/2016) ηλεκτρονικό ημερολόγιο σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης. Το τεχνικό στέλεχος του άρθρου 139, που τηρεί με εντολή του αναδόχου το ημερολόγιο, γνωστοποιείται μετά από την εγκατάσταση του εργοταξίου στη διευθύνουσα υπηρεσία. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται καθημερινά και αναγράφονται, με συνοπτικό τρόπο, σε αυτό ιδίως:

- α) στοιχεία για τις καιρικές συνθήκες, που επικρατούν κατά τη διάρκεια του εικοσιτετράωρου,
- β) αριθμητικά στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό κατά κατηγορίες, καθώς και το προσωπικό σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη,
- γ) τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και τα μηχανήματα σε ημεραργία λόγω υπερημερίας του εργοδότη,
- δ) θέση και περιγραφή των εργασιών, αναφορά στις εργασίες για τις οποίες δεν υπάρχει πρόοδος ή δεν εκτελούνται, αλλά και οι σχετικοί λόγοι,
- ε) ώρα έναρξης και πέρατος κρίσιμων εργασιών εντός της ημέρας,
- στ) αφίξεις και αναχωρήσεις κύριου εξοπλισμού, ζ) συνθήκες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, καθώς και
- τροποποιήσεις ή προβλήματα με τις ρυθμίσεις και τον σχετικό εξοπλισμό,
- η) τα προσκομιζόμενα υλικά, οι εκτελούμενες εργασίες,
- θ) οι εργαστηριακές δοκιμές, ι) καθυστερήσεις, δυσκολίες, ατυχήματα, ζημιές, μη συνήθεις συνθήκες που προκαλούν καθυστερήσεις, καθώς και ο χρόνος προσωρινής αναστολής ή επανάληψης εργασιών,
- ια) οι εντολές και παρατηρήσεις των οργάνων επίβλεψης,
- ιβ) έκτακτα περιστατικά, ιγ) σημαντικές επισκέψεις ή επικοινωνίες με το Δημόσιο ή τοπικές αρχές ή παρόδους ιδιοκτήτες, και ιδ) κάθε άλλο σχετικό με το έργο σημαντικό πληροφοριακό στοιχείο.

2. Το ημερολόγιο του έργου υπογράφεται με ψηφιακή υπογραφή από τον τηρούντα αυτό και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας και στον επιβλέποντα του έργου. Ο επιβλέπων του έργου ελέγχει και διορθώνει το ημερολόγιο, αν απαιτείται, και το υποβάλλει προς έγκριση στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας εντός δύο (2) εργασιμίων ημερών.

3. Ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας ελέγχει τις εγγραφές και δύναται να απορρίψει όσες εξ αυτών κρίνει ως ανακριβείς, ενώ μπορεί να χορηγήσει εντολή προς τον ανάδοχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσει από τον ανάδοχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, είναι δυνατό να ζητηθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία να καταγράφονται γεγονότα ή καταστάσεις με σκαριφήματα, φωτογραφίες, καταγραφές με video ή άλλες μεθόδους καταγραφής οπτικών μέσων. Σε μεγάλα έργα, για κάθε εργοτάξιο σε διακριτή γεωγραφική ενότητα πρέπει να τηρούνται χωριστές ημερήσιες αναφορές προόδου ή ημερολόγιο, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα συμβατικά τεύχη. Στις περιπτώσεις μικρών έργων, η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να ορίσει την τήρηση του ημερολογίου κατά άλλον συνοπτικότερο τρόπο, την τήρησή του κατά εβδομάδα ή άλλο χρονικό διάστημα ή και τη μη τήρηση ημερολογίου.

4. Εφόσον, ο ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για καθημερινή τήρηση και κοινοποίηση του ημερολογίου, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα που καθορίζεται στα συμβατικά τεύχη και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των εκατό (100) ευρώ, ούτε ανώτερη των πεντακοσίων (500) ευρώ, για κάθε ημέρα παράλειψης, αναλόγως με το ύψος της συμβατικής δαπάνης του έργου. Η ειδική ποινική ρήτρα επιβάλλεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία, ύστερα από ειδική πρόσκληση του προϊσταμένου της, στην οποία ο επιβλέπων αναφέρει εγγράφως την παράλειψη τήρησης.

5. Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.».

ΑΡΘΡΟ 18ο

Ευθύνη του Αναδόχου για την

εφαρμογή της Μελέτης και για την ποιότητα του έργου

Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις διατάξεις του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α'147/2016), καθώς και των συμβατικών τευχών, τόσο για την εφαρμογή της Μελέτης όσο και για την ποιότητα και την αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος. Ο πάσης φύσεως έλεγχος που ασκείται από την Υπηρεσία, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο κατά κανένα τρόπο από την ευθύνη.

Επίσης ο Ανάδοχος, είναι εξ' ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει και την εκτέλεση γενικά της εργασίας, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών προτύπων Τεχνικών Προδιαγραφών και των λοιπών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων.

ΑΡΘΡΟ 19ο

Δοκιμές Εγκαταστάσεων

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται, αμέσως μετά την ολική περάτωση των εγκαταστάσεων, να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες (εκτός από την αξία του απαιτούμενου ηλεκτρικού ρεύματος και των καυσίμων) τις δοκιμές, οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρους ικανοποίησης των επιθυμητών αποτελεσμάτων τους, οπότε και θα συντάσσεται Πρωτόκολλο δοκιμών, που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα Μηχανικό και τον Ανάδοχο και θα περιλαμβάνεται στο Πρωτόκολλο Προσωρινής Παραλαβής.

Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

Ο Ανάδοχος οφείλει με την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων και πριν από την παραλαβή τους, να συντάξει χωρίς πρόσθετη αμοιβή και να υποβάλλει στην επίβλεψη σε δύο (2) αντίγραφα, πλήρεις και λεπτομερειακές οδηγίες χειρισμού, λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων που εκτελέστηκαν από αυτόν. Μία σειρά από τις οδηγίες αυτές, καταχωρείται στο φάκελο της επίβλεψης, ενώ η άλλη διαβιβάζεται στο αρχείο του κυρίου του έργου.

Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης Πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων, να διδάξει στο προσωπικό του κυρίου του έργου, την χρήση και τον χειρισμό των εγκαταστάσεων.

Κατά τον χρόνο της εγγύησης, ο Εργολάβος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε αρίστη κατάσταση, χωρίς πρόσθετη αμοιβή σ' αυτό.

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος; δεν επανορθώσει τη ζημιά για την οποία ευθύνεται ο ίδιος μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για το σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου έχει δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

ΑΡΘΡΟ 20ο

Κατασκευαστικά σχέδια - Λήψη φωτογραφιών

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, μετά την αποπεράτωση των εργασιών και Πριν από την Προσωρινή Παραλαβή, να συντάξει με δαπάνες του και να παραδώσει σε δύο (2) αντίγραφα στην Υπηρεσία:

Κατασκευαστικά σχέδια των εγκαταστάσεων όπως ακριβώς αυτές εκτελέστηκαν, που να περιλαμβάνουν Λεπτομερή Διαγράμματα διάταξης και εκτέλεσης των εγκαταστάσεων.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να πάρει και να εκτυπώσει με δαπάνες τους, φωτογραφίες κατά τις ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Λ.7603/5-2-60 Εγκύκλιο 20 του Υπ. Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 21°

Τελικός λογαριασμός

Ο τελικός λογαριασμός, εκδίδεται βάσει του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής του Έργου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 152 του Ν.4412/2016.

Τα παραπάνω στοιχεία, αποτελούν τα μόνα δικαιολογητικά για την έκδοση του εξοφλητικού λογαριασμού, έντυπα δε ή αντίγραφα αυτών, επισυνάπτονται σε αυτόν.

Πριν από τη θεώρηση του Τελικού Λογαριασμού, καθώς και όλων των ενδιάμεσων Λογαριασμών, ο ανάδοχος πρέπει να φέρει βεβαίωση του αρμόδιου Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. και λοιπών ταμείων, ότι εξοφλήθηκαν όλες οι σχετικές με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικής εισφοράς.

Άρθρο 22°

Τελικές επιμετρήσεις – Τελικός συνοπτικός επιμετρητικός πίνακας

Ως προς τις επιμετρήσεις, τον τελικό συνοπτικό επιμετρητικό πίνακα ισχύουν τα οριζόμενα από το άρθρο 151 του Ν.4412/2016.

Άρθρο 23°

Κρατήσεις - Εισφορές

Ο ανάδοχος υποχρεούται στην καταβολή των νόμιμων κρατήσεων, φόρων κ.λ.π. υπέρ του Δημοσίου και υπέρ τρίτων, εκτός από αυτούς που καταργήθηκαν με το Ν. 1642/1986 "για την εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας", ο Δε κύριος του έργου βαρύνεται με το φόρο προστιθέμενης αξίας.

Άρθρο 24°

Εργολαβικό όφελος

1. Το ποσοστό του εργολαβικού οφέλους και γενικών εξόδων ορίζεται όπως παρακάτω:
  - Για έργα από πιστώσεις Κρατικού προϋπολογισμού 28%
  - Για έργα από πιστώσεις Δημοσίων Επενδύσεων 18%

Άρθρο 25°

Ευθύνες ατυχημάτων

Ο ανάδοχος υποχρεούται σύμφωνα με τις διατάξεις να έχει ασφαλισμένο το εργατοτεχνικό προσωπικό φέροντος αμέριστα την ευθύνη για κάθε ατύχημα, οφειλόμενο σε πλημμελή λήψη μέτρων ασφαλείας του εργατοτεχνικού προσωπικού και όσων διέρχονται κοντά από το εργοτάξιο, γι' αυτό θα μεριμνά για την τοποθέτηση σημάτων κινδύνου ημέρας και νύχτας.

Ειδικότερα ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177 Α') "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ".

Άρθρο 26°

Γενικές υποχρεώσεις του Αναδόχου
(άρθρο 138 του Ν4412/2016)

- 26.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται χωρίς αμοιβή:
- Να διαθέτει τα απαιτούμενα τοπογραφικά όργανα.
  - Να λαμβάνει φωτογραφίες πριν και μετά την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης με δικές του δαπάνες.
  - Να απομακρύνει τα άχρηστα υλικά από το χώρο του εργοταξίου, μόλις τελειώσουν οι εργασίες.
  - Να λαμβάνει στοιχεία με βάση τα οποία θα εκτελέσει το έργο, δηλαδή μετά τη σύμβαση ορίζεται προθεσμία κατά την κρίση της επίβλεψης η οποία δε μπορεί να υπερβεί τις 15 (δεκαπέντε) ημέρες για τη λήψη των απαιτούμενων για την εκτέλεση του έργου στοιχείων τα οποία θα τεθούν από τον Ανάδοχο μέσα στην προθεσμία αυτή υπόψη του επιβλέποντα για έγκριση. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε ποινική ρήτρα ή και έκπτωση τα οποία διέπονται από το άρθρο 3 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.
- 26.2 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει με δικές του δαπάνες στο εργοτάξιο, όλα τα προβλεπόμενα από τους όρους υγιεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447/75, όπως αυτό συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.
- 26.3 Πριν από την έναρξη των εργασιών ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε κατά νόμων άδειας, καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος, για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης υποχρεώνεται να υποβάλλει τις αναγκαίες αιτήσεις για παροχές και συνδέσεις με ΔΕΗ, ΟΤΕ, Δ.Ε.Υ.Α., κ.λ.π. και να καταβάλει κάθε δυνατή φροντίδα για την πραγματοποίησή τους.
- 26.4 Επίσης πρέπει να μεριμνήσει για την τήρηση στα εργοτάξια όλων των στοιχείων που απαιτούνται από το νόμο, για την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας που επιβάλλεται να ληφθούν σ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, σύμφωνα με το Π.Δ. 447/75 περί ασφαλείας των εν τοις οικοδομικές εργασίες ασχολουμένων μισθωτών, το Π.Δ. 778/80 περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών και το Π.Δ. 1073/81 Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομικών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού, και κάθε άλλη διάταξη που ισχύει, καθόλη τη διάρκεια της κατασκευής του έργου. Επίσης ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 305/96 ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ. καθώς και του Ν. 1430/84 και του Ν. 1468/85.
- 26.5 Ο ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις περί τάξεως και ασφαλείας επί ατυχημάτων αστυνομικές διατάξεις και έχει την αποκλειστική ευθύνη για οποιοδήποτε ατύχημα ή βλάβη, που θα συμβεί στον ίδιο, στο προσωπικό του ή τρίτους από ενέργειες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την εκτέλεση του έργου.
- 26.6 Ο ανάδοχος υποχρεούται να συμπληρώσει και να τηρεί τα οριζόμενα στο ΣΑΥ και ΦΑΥ κατά τα στάδια κατασκευής του έργου.
- 26.7 Ο ανάδοχος υποχρεούται με την υπογραφή της σύμβασης, δαπάνης του, να προμηθευτεί και να τοποθετήσει, στέρεα και καλαίσθητα, πινακίδα με τα στοιχεία του έργου, σε περίοπτη θέση στο εργοτάξιο. Η πινακίδα θα κατασκευασθεί βάσει σχεδίου της Υπηρεσίας.
- 26.8 Ο ανάδοχος υποχρεούται δαπάνης του να τοποθετηθούν τα απαιτούμενα σήματα και πινακίδες σε όλες γενικά τις θέσεις που εκτελούνται εργασίες και να φροντίζει για τη συντήρησή τους.
- 26.9 Ο ανάδοχος ευθύνεται αποκλειστικά εξ' ολοκλήρου ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.
- 26.10 Ο ανάδοχος υποχρεούται να ανακοινώσει αμέσως στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, όλες τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σ' αυτή διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, σχετικά με μέτρα ελέγχου και ασφαλείας σ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.
- 26.11 Ο ανάδοχος έχει αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου τις ευθύνες του εργοδότη για το κατά την εκτέλεση του έργου, απασχολούμενο εργατοτεχνικό κ.λ.π. προσωπικό, στην περίπτωση που θα συμβεί ατύχημα σ' αυτό.

- 26.12 Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει όλο το παρά πάνω προσωπικό του στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) και τα κατά κατηγορία εργαζομένων Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εργαζόμενος δεν υπάγεται στις περί ΙΚΑ διατάξεις, ο ανάδοχος υποχρεούται να τον ασφαλίσει σε αναγνωρισμένη από το κράτος ασφαλιστική εταιρεία.
- 26.13 Ο ανάδοχος έχει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85.
- 26.14 Σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕΕΠοικ.502/13.10.2000 (ΦΕΚ 1265 Β'), ΔΙΠΑΔοικ.611/24.7.2001 (ΦΕΚ 1013 Β'), ΔΙΠΑΔοικ. 501/1.7.2003 (ΦΕΚ 928 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει πριν την έναρξη του έργου Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Πρότυπο ISO 10005 1995 ή σε άλλο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας. Την ποιότητα των δημόσιων έργων αφορούν και οι παρακάτω αποφάσεις α). ΔΕΕΠΠοικ. 4/19.1.2001 (ΦΕΚ 94 Β'), β). ΔΕΕΠΠοικ. 110/12.5.2003 (ΦΕΚ 624 Β') του Υφυπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθώς και γ). η Δ14/43309/5.3.2001 (ΦΕΚ 332 Β') του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.
Ο ανάδοχος πρέπει να εναρμονιστεί με τις απαιτήσεις του εγγράφου με αριθμό πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ./12-01-2009 Αποφαση του Πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ με θέμα «οδηγίες για την παρακολούθηση και την εφαρμογή των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων (ΠΠΕ).
- 26.15 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει την Περιβαλλοντική νομοθεσία και ειδικότερα τους περιβαλλοντικούς όρους της υπ' αριθμ. με Αριθ. Πρ.3709/27-011-2020 Απόφασης περί «μη αναγκαιότητας τήρησης της διαδικασίας Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του υποέργου», της ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔ.-ΘΡΑΚΗΣ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡ/ΚΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.
- 26.16 Η ύπαρξη και λειτουργία συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης στην Π.Ε. ΈΒΡΟΥ έχει διαπιστωθεί κατά τη σύνταξη της μελέτης των τευχών δημοπράτησης και λήφθηκε υπόψη στον προϋπολογισμό του έργου, με την προσθήκη των απαιτούμενων χιλιομετρικών αποστάσεων του πλησιέστερου χώρου αδειοδοτημένης εταιρείας διαχείρισης των προϊόντων Α.Ε.Κ.Κ..
- 26.17 Ο προσδιορισμός της πλησιέστερης θέσης απόθεσης και επεξεργασίας των προϊόντων Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών & Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ.) υπολογίστηκε σε έκταση, της εταιρείας «ΑΣΦΑΛΤΟΔΟΜΙΚΗ ΑΤΕΒΕ» που βρίσκεται στο Δήμο ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ στη θέση ΠΥΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ της Π.Ε. ΕΒΡΟΥ.
- 26.18 Το είδος των αποβλήτων που θα προκύψουν στο έργο περιλαμβάνει τα αποξηλωμένα τεμάχια ασφαλικής στρώσης καθώς και τα υλικά κατεδάφισης έργων τεχνικών υποδομών π.χ. καθαιρέσεις σκυροδεμάτων.
Η διαχείριση των αποβλήτων του εν λόγω έργου, θα γίνει μέσω της προώθησής τους σε συγκεκριμένη αδειοδοτημένη εταιρεία που θα προσδιορίσει ο Ανάδοχος, για την εναλλακτική διαχείριση τους με όρους μέτρα και προϋποθέσεις που ορίζονται στις οικείες διατάξεις της ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/ 24-08-2010).
- 26.19 Επίσης δεν θα δοθεί επιπλέον αποζημίωση διαφοράς χιλιομετρικών αποστάσεων, για την μεταφορά των προϊόντων σε αδειοδοτημένης εταιρείας διαχείρισης των προϊόντων Α.Ε.Κ.Κ. που βρίσκεται σε πιο μεγάλη απόσταση από αυτή που υπολογίστηκε στη μελέτη.
- 26.20 Με την υπογραφή της σύμβασης να υποβληθεί στην Υπηρεσία μας από τον Ανάδοχο η Σύμβαση με το εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ. και με την αποπεράτωση των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων κατασκευής ή κατεδάφισης, να κατατεθεί στην Υπηρεσία μας βεβαίωση παραλαβής των αποβλήτων από το εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 27°

Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο*.

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ.7-9), Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.7), Ν. 3850/10** (αρ. 42).
2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :
  - α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κλπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.3669/08 (αρθ. 37παρ.7).
  - β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
  - γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49). Για την σωστή εφαρμογή της παρ.γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

* Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο άρθρο 2 παρ.1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.

** Ο Ν.3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων αρ. δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των : Ν.1568/85, ΠΔ 294/88, ΠΔ 17/96, κλπ.

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

- 3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος _____ Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :
  - α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια : ΠΔ 305/96 (αρ 3 παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96.
  - β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τ α ο ποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ.3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).
  - γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με την μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
  - δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και

υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 (αρ. 37 παρ.8 και αρ.182).

ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ). Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου. 1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν.3669/08 (αρ. 37 και 182). 2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3παρ.4), όταν :

α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή. β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (αρθ.12 παράρτημα ΙΙ).

γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφαλείας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.Ε.Π.Ε.

3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν.3669/08 αρ. (73 και 75). 4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας - τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ.8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).

β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ.8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).

γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ.9).

δ. Σ τα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των : τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :

1. Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό

εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).

2. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ.20 παρ.4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

3. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2α).

4. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).

5. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.3 παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/σεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για την διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.113), Ν.1396/83 (αρ. 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ.πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208 /12-9-2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του Σ ΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το Η Μ Α.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Α, παρ. 18.1).

β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-79), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ.2).

γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (αρ.92 - 95), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.6).

δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ. : ΠΔ 1073/81 (αρ. 92-96), ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. IV μέρος Α, παρ.3, 4, 8-10), Ν.3850/10 (αρ.30, 32, 45).

ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.109,110), Ν.1430/84 (αρ.17,18), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παράρτ. IV μέρος Α, παρ.13, 14).

στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως : προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του : Π.Δ. 1073/81(αρ.102-108), Ν.1430/84 (αρ.16-18), ΚΥΑ Β.4373/1205/93 και οι τροποπ. αυτής ΚΥΑ 8881/94 και Υ.Α. οικ.Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (αρ.9,παρ.γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με :

- Την Υ.Α αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16-2-2011 του τ.ΥΠΥΜΕΔΙ:

«Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)

- Τη ΚΥΑ αριθ.6952/14-2-2011 του τ.ΥΠΕΚΑ και τ.ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών »

- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας : Ν.2696/99 (αρ. 9 – 11 και αρ.52) και την τροπ. αυτού : Ν.3542/07 (αρ. 7-9 και αρ.46).

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης

υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου : Ν. 2696/99 (αρ. 47 , 48) και η τροπ. αυτού: Ν. 3542/07 (αρ.43,44).

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ : ΠΔ 1073/81 (αρ.75-84), ΠΔ 305/96 (αρ.8.δ και αρ.12, παραρτ.ΙV μέρος Α, παρ.2), Ν.3850/10 (αρ. 31,35).

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων : ΠΔ 216/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.85-91), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.8), ΠΔ 305/96 [αρ. 8 (γ, ε, στ, ζ) και αρ.12 παραρτ. ΙV μέρος Α παρ.11 και μέρος Β τμήμα ΙI παρ.4], Ν.2696/99 (αρ.32) και η τροπ. αυτού : Ν. 3542/07 (αρ.30).

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :

α) κραδασμούς : ΠΔ 176/05, β) θόρυβο : ΠΔ 85/91, ΠΔ 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων : ΠΔ 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες : Ν.3850/10 (άρ. 36-41), ΠΔ 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων ΠΔ 304/00 (αρ.2).

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ) : ΠΔ 1073/81 (αρ.17, 45-74), Ν 1430/84 (αρ.11-15), ΠΔ 31/90, ΠΔ 499/91, ΠΔ 395/94 και οι τροπ. αυτού: ΠΔ 89/99, ΠΔ 304/00 και ΠΔ 155/04, ΠΔ 105/95 (παραρτ. ΙX), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV μέρος Β τμήμα ΙI παρ.7 - 9), ΚΥΑ 15085/593/03, ΚΥΑ αρ.Δ13ε/4800/03, ΠΔ 57/10, Ν.3850/10 (αρ. 34, 35).

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ.ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ.7.4 και 8.5) και το ΠΔ 304/00 (αρ.2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία :

1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας

2. Άδεια κυκλοφορίας

3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)

5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ. ΙV, μέρος Β', τμήμα ΙI, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το ΠΔ 89/99 (παραρτ. ΙI, παρ.2.1).

Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.

6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/99 (αρ. 4α παρ.3 και 6).

7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 (αρ.3 και αρ.4. παρ.7).

5.Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με

το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα :

5.1 Κατεδαφίσεις :

N 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.18 -33, 104), ΚΥΑ 8243/1113/91 (αρ.7), ΥΑ 31245/93, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21-γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ, παρ.11), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού ΠΔ 2/06, ΠΔ 212/06,ΥΑ 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων, κλπ), Αντιστηρίξεις :

N. 495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 1073/81 (αρ.2-17, 40-42), ΥΑ αρ. 3046/304/89 (αρ.8-ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ.4), ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 10).

5.3 Ικριώματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες.

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.34-44), Ν.1430/84 (αρ. 7-10), ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 155/04, ΠΔ 305/96 (αρ. 12, παραρτ.IV μέρος Α παρ.1, 10 και μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.4-6,14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής & λοιπές θερμές εργασίες

ΠΔ 95/78, ΠΔ 1073/81 (αρ.96, 99, 104, 105), ΠΔ 70/90 (αρ.15), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7 Απόφ.7568 Φ.700.1/96, ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές, κλπ.)

ΠΔ 778/80, ΠΔ 1073/81 (αρ.26- 33, αρ.98), ΥΑ 3046/304/89, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων.

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

N.495/76, ΠΔ 413/77, ΠΔ 225/89, ΚΥΑ 3329/89 και η τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ. III), ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροπ. αυτής : ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95 και ΥΑ Φ.6.9/25068/1183/96, ΥΑ 3009/2/21-γ/94, ΠΔ 455/95 και η τροπ. αυτού : ΠΔ 2/06, ΠΔ 305/96 (αρ.12 παραρτ. IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κλπ με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

ΠΔ 1073/81 (αρ.100), Ν 1430/84 (αρ.17), ΠΔ 396/94 (αρ.9 παρ.4 παραρτ.III), ΥΑ 3131.1/20/95/95, ΠΔ 305/96 (αρ.12, παραρτ.IV μέρος Β τμήμα ΙΙ παρ.8.3 και παρ.13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:
«ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»

A. ΝΟΜΟΙ

N. 495/76

N. 1396/83

N. 1430/84
N. 2168/ 93
N. 2696/99
N. 3542/07
N. 3669/08
N. 3850/10
N. 4030/12
B. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ
Π. Δ. 413/77
Π. Δ. 95/78
Π. Δ. 216/78
Π. Δ. 778/80
Π. Δ. 1073/81
Π. Δ. 225/89
Π. Δ. 31/90
Π. Δ. 70/90
Π. Δ. 85/91
Π. Δ. 499/91
ΦΕΚ 337/Α/76
ΦΕΚ 126/Α/83
ΦΕΚ 49/Α/84
ΦΕΚ 147/Α/93
ΦΕΚ 57/Α/99
ΦΕΚ 50/Α/07
ΦΕΚ 116/Α/08
ΦΕΚ 84/Α/10
ΦΕΚ 249/Α/12
ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ
ΦΕΚ 128/Α/77
ΦΕΚ 20/Α/78
ΦΕΚ 47/Α/78
ΦΕΚ 193/Α/80
ΦΕΚ 260/Α/81
ΦΕΚ 106/Α/89
ΦΕΚ 31/Α/90
ΦΕΚ 31/Α/90
ΦΕΚ 38/Α/91
ΦΕΚ 180/Α/91
-11-
Π. Δ. 395/94
Π. Δ. 396/94
Π. Δ. 397/94
Π. Δ. 105/95
Π. Δ. 455/95
Π. Δ. 305/96
Π. Δ. 89/99
Π. Δ. 304/00
Π. Δ. 155/04
Π. Δ. 176/05
Π. Δ. 149/06
Π. Δ. 2/06
Π. Δ. 212/06
Π. Δ. 82/10

Π. Δ. 57/10
Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΥΑ 130646/84
ΚΥΑ 3329/89
ΚΥΑ 8243/1113/91
ΚΥΑ αρ.οικ.Β.4373/1205/93
ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93
ΦΕΚ 220/Α/94
ΦΕΚ 220/Α/94
ΦΕΚ 221/Α/94
ΦΕΚ 67/Α/95
ΦΕΚ 268/Α/95
ΦΕΚ 212/Α/96
ΦΕΚ 94/Α/99
ΦΕΚ 241/Α/00
ΦΕΚ 121/Α/04
ΦΕΚ 227/Α/05
ΦΕΚ 159/Α/06
ΦΕΚ 268/Α/06
ΦΕΚ 212/Α/06
ΦΕΚ 145/Α/10
ΦΕΚ 97/Α/10
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΦΕΚ 154/Β/84
ΦΕΚ 132/Β/89
ΦΕΚ 138/Β/91
ΦΕΚ 187/Β/93
ΦΕΚ 765/Β/93
Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΚΥΑ αρ. 8881/94
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93
ΥΑ 3009/2/21-γ/94
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94
ΥΑ 3131.1/20/95/95
ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96
Υ.Α αρ.οικ.Β.5261/190/97
ΚΥΑ αρ.οικ.16289/330/99
ΚΥΑ αρ.οικ.15085/593/03
ΚΥΑ αρ. Δ13ε/4800/03
ΚΥΑ αρ.6952/11
ΥΑ 3046/304/89
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00
ΥΑ αρ. οικ. 433/2000
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11
ΥΑ 21017/84/09
Πυροσβεστική διάταξη 7,
Απόφ. 7568.Φ.700.1/96
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΦΕΚ 450/Β/94

ΦΕΚ 451/Β/93
ΦΕΚ 301/Β/94
ΦΕΚ 73/Β/94
ΦΕΚ 978/Β/95
ΦΕΚ 677/Β/95
ΦΕΚ 1035/Β/96
ΦΕΚ 113/Β/97
ΦΕΚ 987/Β/99
ΦΕΚ 1186/Β/03
ΦΕΚ 708/Β/03
ΦΕΚ 420/Β/11
ΦΕΚ 59/Δ/89
ΦΕΚ 1035/Β/00
ΦΕΚ 1176/Β/00
ΦΕΚ 686/Β/01
ΦΕΚ 266/Β/01
ΦΕΚ 16/Β/03
ΦΕΚ 905/Β/11
ΦΕΚ 1287/Β/09
ΦΕΚ 155/Β/96
Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε
ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ
Π/208/12-9-03
ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/
οικ/215/31-3-08
ΑΡ.ΠΡ. 10201/12
ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ

Άρθρο 28^ο

Οριστική Παραλαβή

Θα γίνει σε διάστημα 15 μηνών από τη βεβαιωμένη περαίωση του έργου, σύμφωνα με τα άρθρα 171, παράγραφος 1 και 172 του Ν. 4412/2016.

Ο ανάδοχος για το διάστημα που μεσολαβεί από την Βεβαίωση περαίωσης έως την οριστική παραλαβή είναι υπεύθυνος για την καλή λειτουργία και συντήρηση, σύμφωνα με τα άρθρα 157 και 159 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 29^ο

Αναθεώρηση τιμών

Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας της εργολαβίας της σύμβασης θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 153 του Ν.4412/2016 και οι ισχύουσες κατά την υπογραφή της σύμβασης.

ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ 29 / 07 / 2021
Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ 29 / 07 / 2021
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Συγκοινωνιακών Έργων

ΜΗΝΑΪΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
Πολ/κος Μηχ/κος Α'β

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Πολ/κος Μηχ/κος Α'β